იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფასი:
ერთ წლით . . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურად . . . . . 3 აბაზი
ცალკე ნომრის ერთი შაური.

წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილ-ნაწილად გადიხადონ: ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი და დანარჩენი ორი ნაწილ-ნაწილად. ნახევარგამოსული წლიურად 14 ნ., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურად 6 აბაზი.

№ 40
წელიწადი მეორე
1913
ქუთაისი, 19 თებერვალ.

რედაქცია მოთავსებულია ქუთაისში, ივანოვის ქუჩაზე, ვ. ი. ფილაძის სახლში, (ბიბლიოთეკის შენაკეთის მარჯვენა საბჭოს პირდაპირ).

ტელეფონი № 149.

ვეჯეულობისა და ჭურჭლეულობის მაღაზია ქ. ქუთაისში

ფ. ს. ფილიპოვისა

ალექსანდრეს ქუჩაზე,

ინახავს სპეციალური განყოფილება ელექტრონის მოსაწყობი ძველების და არმატურებისა, რაც ყოველთვის უმჯობესი ხარისხის მოგვაწოდა ცნობილი ფირმებისაგან. აგრეთვე ეკისრულობ ელექტრონის გასასთავებელი მაეთულების მოწყობას; ყოველთვის მოგვაწვდა მსურველთთვის სპეციალისტი მონტერები. ჩვენი ძველების ხარისხის სიკეთეს ჩვენ ეკისრულობთ. ფასები ყოველი კონკურენციის გარეშეა.

პატივის მცემელი ფ. ს. ფილიპოვი.

ეიცლება ხელისმოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე.

წელიწადი მეორე

1913 იმერეთი

გაზეთის ფასი:
ერთი წლით . . 7 მანეთი,
ნახევარი წლით . . 4 მანეთი,
ერთი თვით . . . 4 აბაზი
და ცალკე ნომრის . . 1 შაური.

საბელო-ფოსტო განცხადების თითო დაბეჭდვა ყველასათვის—სამ მანეთად.

განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პატარა ანგარიშით ერთ ხაზზე, მეორეზე—ორ შაურად, შიგნით გვერდზე მორიგებით და ჯარშე. ტანები ჩვეულებრივი ასოებით დაბეჭდილი თითო ბეჭერი თითო აბაზად. შრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასად.

გაზეთის დასაკვეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოდ ამ მისამართით უნდა გამოგზავნოს: Кутаисъ, редакція и контора газеты „ИМЕРЕТИ“, Василію Ивановичу Филипповичу.

ბეჭდანირთ გამოგზავნილ ფულსა ||| М. Челидзе.

და ანგარიშებს რედაქცია თავის დროზე ვერ მიიღებს.

ქართული თეატრი

ოთხშაბათს, 20 თებერვალს **ვაჟა-ფშაველას**

მონაწილეობით გაიმართება

დიდი სალიტერატურო საღამო

საკონცერტო განყოფილები

ღამეში მონაწილეობას მიიღებენ ოფილისიდან მ-წეული და ადგილობრივი ლიტერატორები და სცენის მოყვარენი.

ორ ოთახიანი ქვის მრეცხველოს საბჭოს ამით აცხადებს

1913 წ. 3 მარტს, ნაშუადღევს სამ საათზე დაბა ბაითურაში დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა

—✦ სადაც იყიდება ეიცემა შემდეგი საგნები: ✦—

ბეჭრე სარეცელის დაშენება სამრეცხველოს საავეთმყოფოს შენობაზე, რომელიც ბაითურ ეკუთვნის და აგებულია ბაითურაში საავეთმყოფოს მიწაზე. სამუშაო ღირს დაახლოებით 20,000 მანეთისა.

ახალი ორსართულიანი სახლის აგება აქიმებისათვის იმავე მიწაზე. სამუშაო დაახლოებით 10,000 მანეთისა.

ბეტონისა, ხარაზთალრიცხვისა და აგრეთვე ტენნიკური და საერთო პირობების ეცნობა შეიძლება ტენნიკურ კანტორაში ბაითურაში, ყოველ დღე, დილის 11 ათიდან 2 საათამდი. მსურველთ გეგზავნებათ ბლანკები, სადაც აღნიშნული ეცნობა სამუშაოს რაოდენობა განსაზღვრული პირობით ფასები უნდა გაკეთდეს ეწერ ეწერილობით დაბეჭდილ კონვერტებში. ამასთანავე წარმოდგენილ უნდა ეწეს ბანკი, რომელიც უნდა ეფარდეს სიიჯარადრო თანხის 10 პროცენტს ორივე შენობის იჯარის აღება ერთად საჭიროებულო არ არის.

ქ. ქუთაისში

კეჭრობა-მრეცხველოების სამინისტროს უწყებაში მყოფი

საბუღალტერო კურსები

ვ. ვ. გიგინეიშვილისა.

ბეჭრდან იხსნება კურსებზე მეორე განყოფილება. მსმენელები მიიღებიან ოთხ ბამდე, მოწმობით (გიმნაზია, საქალაქო თუ სასულიერო სასწავლებელი). კურსი ათი თვისა. სწავლის ფული ასი მან.

თხოვნები შეიღება კურსების კანცელარიაში (თფილისის ქუჩა).

ქუთაისის კომერსანტებისაგან მოწყობილი

კომიტეტი

უწყებს ქალაქ ქუთაისის პირველ და მეორე რიგის ბ.ბ. კომერსანტებს, რომ 21 თებერვალს ზეიმის გამო

რომანოვების გვარეულობის 300 წ.

იუბილეს სახსოვრად

ზოგადო საკრებულოში დანიშნულია

საიუბილეო სადილი.

ჩაწერა შეიძლება ბ.ბ. იაკობ ალიბეგოვთან და დიმიტრი მ. ბახტაძესთან. სადილი გაიმართება 21 თებერვალს ნაშუადღევის 4 საათზე. ტანისამოსის ფორმა უნდა იქნეს შავი. ჩაწერის უკანასკნელი ვადა 19 თებერვლის ნაშუადღ. 2 საათამდი.

სახლის ამშენებელთა საყურადღებოთ.

ქალაქის ეკონომიის ქვის სატეხის მოიჯარადრენი ტეხნიკი დ. პ. წულეისკირი და ი. დ. ბოლქვაძე ამით აუწყებენ პატიცეცემულ საზოგადოებას, რომ მათ აღიღეს ეს ქალაქის ქვის სატეხი და შეუძლიათ საზოგადოებას მიაწოდონ საჭირო ქვა: თეთრი, ლურჯი და წითელი ყოველივე ზომის. ეს ქვა განთქმულია თავის გამძლეობით და სილამაზით და თანაც საშუშურად იოლია. აგრეთვე აქვსთ ქვები ქვაფენილებისთვის ყოველივე ზომის, მსურველნი შეუძლიათ მიმართონ მათ კანტორაში: პუშკინის ქუჩა, ქალაქის თვითმთავლობის ქვეშ.

იულიუს სარეკ

მოიჯარადრე ქუთ. ქალ. ქუჩ. ნავთით განათებისა

ᲓᲦ

ᲕᲗᲮᲝᲚᲝᲓ ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲓᲒᲔᲜᲔᲚᲘ ᲥᲣᲗ. ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲛᲐᲖᲠᲘᲡᲐ ᲐᲛ ᲛᲔᲖᲒᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲬᲝᲓᲔᲑᲘᲡᲐ

ᲘᲒᲐᲘ. Ნ.

უფრთხილდით მიმსგავსებას

მისამართი ალექსანდრეს ქუჩა, თვეფორაძის სახლი ტელეფონი № 18.

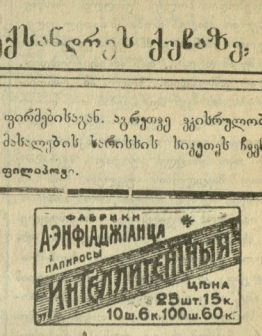

გამოცდილი ამზადებენ **მასწავლებლები**

ბავშვებს ხელმისაწვდომ ფასათ და მეტოდიდ. შეუძლიათ მოამზადონ ყველა საშვალო სასწავლებლის დაბალ კლასისთვის, აგრეთვე სასულიერო და სამოქალაქო სასწავლებლის ყველა კლასისთვის. გაკეთდებიან უსწორებენ სწავლაში სუსტებს და ჩამორჩენილებს ახალი მეთოდით. საკადრო გაკეთილები უფასოთ.

მისამართი „იმერეთის“ რედაქციაში.

ᲐᲥᲘᲛᲘ ᲕᲐᲡ. ᲘᲒ. ᲤᲘᲚᲘᲞᲝᲕᲘᲜᲘ ქირურგიული და საშაოდ. სნეულება ყოველდღე 12—2 და 4—6 საათამდი. გოშიტლის ქ. გვიბარიას სახლი.

ᲐᲥᲘᲛᲘ ᲘᲒ. ᲩᲐᲠᲔᲥᲝᲕᲘ.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲗᲘ ᲛᲔᲗᲝᲓᲘᲗ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲡᲐᲙᲣᲗᲠᲔᲑᲘᲗ ᲙᲐᲜᲗᲐᲜᲘᲡ, ᲒᲐᲜᲘᲠᲔᲣᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲘᲡᲮᲚᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲝᲓᲔᲑᲘᲗᲐᲜ ᲐᲕᲗᲝᲛᲧᲝᲤᲝᲑᲡ. ᲓᲦᲔᲗᲘᲡ 12 ᲡᲐᲐᲗ. 2-ᲓᲔ ᲡᲐᲦᲐᲛᲝᲡ 5—7.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ ᲭᲣᲭᲣᲜᲐᲫᲘᲡ Ქ. ᲜᲝᲛᲠᲝᲕᲘᲡ ᲨᲔᲣᲡᲐᲮᲚᲔᲑᲘᲗᲘ ᲛᲝᲡᲐᲚᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲘ.

მასაჟიო სამკურნალო კაბინეტი

მ. ბალანჩივაძისა

ვეკურნავ მასაჟით, საკანონო ვარჯიშობით, კანქვეშ შესაშხაპნებელი წამლით და ესპრეთ სხვაზე: მეწუკვებს, ნაოტვებს, ჭორფლს, მეტ სიწითლეს, ნაყვავილებსა და სხვის ყოველგვარ ავადმყოფობას.

გენერალის ქუჩა აკიმის ს. ლორთქიფანიძის სახლი.

19 თებერვალი.

რატომ არის რომ ჩვენ 19 თებერვალს ისე ვდღესასწაულობთ, როგორც, მაგ., ქრისტეს აღდგომას ან სხვა რაიმე საეკლესიო უქმესს? რატომ არის, რომ ყოველი შეგნებული ადამიანი დიდის მოწიწებით, დიდის პატივით იხსენიებს ამ დღეს? იმიტომ, ვამბობთ ჩვენ, რომ ამ დღიდან იწყება ახალი ხანა მშრომელი ხალხის ცხოვრებისა, იმიტომ, რომ 19 თებერვალი ის დღეა, როდესაც საფუძველი ჩაეყარა ხალხის სრული თავისუფლების დიდებულ სამკვეს, რომლითაც უნდა დაგვრგვნდეს დაწყებული პროცესი.

19 თებერვალი ახალ სოციალურ ურთიერთობის დასაწყისია. მან შექმნა ჯელთა ახალი უფლებრივი და მატერიალური მდგომარეობა, ურომლისოთ კულტურული და ეკონომიური განვითარება ქვეყნისა შეუძლებელი იყო. დიახ, 19 თებერვალ დასაწყისია განთიადისა, შთა-

ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ

— სტამბოლში ახალგაზდა თურქების წინაღმდეგ აჯანყებას მოელიან. მთავრობის დამცველი ჯარი გაძლიერეს.

— მაბუდ შეფგეტ-პაშა ბალიპოლში ჯარის მდგომარეობას გაეცნო და პორტას შეუთვალა საქმე ცუდათაა.

— სამი ათასმა რედიფმა ომში წასვლაზე უარი გაიცხადეს.

— მაბმუდ-შეფგეტ-ფაშამ გერმანიის ელჩი ინახულა და სამსახურიდან გასვლის განზრახვა გაუზიარა. ელჩის სიტყვით, თუ არეულობა მოხდა, სტამბოლი თავისუფალ ქალაქათ გამოცხადდება.

— რუმინეთ-ბულგარეთის საქმეზე მოსალაპარაკებლათ ლიდი სახელმწიფოების ელჩები პეტერბურგში შეიკრებებიან.

— რუსეთთან მოლაპარაკების დროს ავსტრია დათანხმდა, რომ ბალიციაში მოახდინოს ჯარის დემობილიზაცია.

— ცნობაა—ასი გერმანელი და რუმინელი ოფიცერი სტამბოლს წავიდა ოსმალეთის ჯარის მისაშველებლათო.

— რუსეთი პარიზში 600 მილიონ ფრანკს სესხულობს ეს ფული საჭიროა ლიბერი რკინის გზის გასაყვანათ სპირდება.

— ვარშავაში მთავრობამ პოლონელების კულტურული საზოგადოება დაბეჭა.

ნასახი იმ ბრწყინვალე მორეული მომავალისა, როდესაც თანასწორობა და თავისუფლება ცხოვრების სინამდვილეთ, მის რეალურ დეგიზით გადაქცევა. აი, ამიტომ ვარ, რომ ამ დღეს შეეხარით, ვინგონებო, ედღესასწაულოთ. ამიტომ არის, რომ ჭელეთა განთავისუფლების დღეს ყველა ასე მოჯადოვებულივარ ასე შეგნატრით მის დადგომას... ამიტომ არის, რომ იმ მეორე თავისუფლებასაც კი, რომელიც ჭელეს არგუნა 19 თებერვლის კანონმა, ასე ვიმკობთ, ასე დიდათ ვეგებჩენებინ...

გვახსოვს, როგორი აფრთოვანებით ველოდებოდით ხოლმე უმაღლეს სასწაულებელთა ახალგაზრდა ამ ნათელ დღეს, როგორი წმინდა გრძნობები ბეგავყარობდა ხოლმე ამ დროს... რას არ ვფიქრობდით, რას არ ვამბობდით... ხოლო ამ გრძნობა-ფიქრებს, ამ ჩვენ ოტლაებს თუ ფარულათ ერთმანეთს გავუზიარებდით, თვარა ეს დღესასწაული იმ დროს აკ-ძალული ხილი იყო. ამ დღეს ერთად შეკრებილ, ერთად მსჯელობის უფლება ჩვენ არა გვქონდა, ალბათ იმიტომ, რომ მთავრობას იმ დროს ყოველნაირი თავისუფლების აჩრდილისაც კი ეშინოდა, მისი უბრალოთ გახსენებაც, მის გამო ზეიმმხიბლულებაც კი თავს ზარსა სკემდა. ღვთის წინაშე, არც თუ დღეეგანდელი მთავრობაა სხვაფერ განწყობილი თავისუფლებისადმი, მაგრამ ეს კია, რომ 19 თებერვალი დღესასწაულათ დაკანონდა.

მართალია, თვით საქართველოში 19 თებერვალს 1861 წელს არაფერი მომხდარა. ამიერ-კავკასიაში ბეგლთა რეფორმა, როგორც მოგეხსენებათ, რამდენიმე წელს შემდეგ მოხდა, მაგრამ, მიუხედავათ ამისა, ჩვენთვისაც 19 თებერვალს ქონდა გარდამწყვეტი მნიშვნელობა. ამ დღეს გადაწყდა რეფორმა ჩვენი ბეგლაკაცობის ბედიც — ჩვენში ხოლოდ აუცილებელი შედეგი, ლოლიკური დასკვნა იყო დაწყებული საქმისა.

თავისთავათ რომ ავიღოთ, 19 თებერვლის კანონმდებლობითი აკტი ბევრს არას შეიცავს და არც დიდი, განსხვავებული რამ მოუტანია ბეგლობისათვის. ბეგლობას მიეცა ის მინიმუმი უფლებათა, რომელსაც იგი თვით აიღებდა, რომ იმ მოკლე ხანში მას ზემოდან არ მისცემოდა. ბეგლი ჰირადათ განთავისუფლდა, ხოლო ქონებრივ უფლება მიენიჭა მესაკუთრეთ გამდგარიყო, ე. ი. მხოლოდ შესაძლებლობა მესაკუთრეობისა, ვინაიდან შესყიდვა ნადელებისა თავდაპირველათ საჭიროდებულო არ იყო. ეს იყო მიზეზი, რომ 81 წლამდი რუსეთში და წლეეანლლობდა ჩვენში უმეტესობა ბეგლობისა მესაკუთრე არ იყო. ამ სახით, იგი ნახეგრად ისეგ ყმა იყო, ნიეთიერად მეპატრონისაგან დამოკიდებული. ბეგლს შეეძლო ნადელი საკუთრებად შეეყიდა, თუ ამაზე მეპატრონის თანხმობა იყო — აი, ამას ამბობდა ადგილობრივი დეპუტატი ჩვენში. ბეგლთა განთავისუფლებაზე. თუ, მაშასადამე, ასეთი თანხმობა არ იყო, ბეგლი წინანდელ ყოფაში რჩებოდა. ამასთანავე თუ იმასაც მივიღებთ მხედველობაში, რომ მთავრობის სუსხი ნადელებს შესაყიდათ ერთთან მკირე იყო, მაშინ ადვილათ გავიგებთ, თუ რა ფასი ქონდა იმ უფლებას, რომ კანონი ნებას აძლევდა მესაკუთრეთ დამდგარიყო.

საქართველოშიც ბეგლთა განთავისუფლების აკტმა იგივე, დაადასტური, რაც რუსეთში. ადგილობრივი დეპუტატები იმავე საფუძველზე დაბეშავდა, რა საფუძველზე იყო აგებული 19 თებერვლის საკანონმდებლო აკტი. მთავარი დებულებანი ბეგლთა განთავისუფლებისა, მკირეოდენი ცვლილებით, ერთი და იგივე იყო ჩვენში და რუსეთში.

მაგრამ რეფორმის წინა დრო რომ გაითვალისწინოთ, შედარებითი თვალსაზრისით რომ დავხედოთ საგლობო რეფორმას, მის სიღიადეს, მის დიად სოციალურ ზნეშენელობას ვერ უარყოფთ და იმ ეპოქას, რომელიც რუსეთში ეს დიდათ სამარცხვინო, ყველა კულტურულ სახელმწიფოში დიდიხანია გადავარდნილი ინსტიტუტი მოსპო, არ შეგიძლია, მარტო თუნდ ამიტომაც, „დიდ რეფორმათა ეპოქა არ ვუწოდოთ“.

რა იყო ჩვენში წინათ?

ძალიან დიდი უფლებანი ქონდა ქართველ მეპატრონეს ყმა-ბეგლის მიმართ. ქონება, პიროვნება ბეგლისა მეპატრონის თითქმის განუსაზღვრელ განკარგულებაში იყო. მოქალაქობრივ ურთიერთობაში ბეგლს არაფითარი ხმა არა ქონდა. იგი, ასე ვსთქვათ, ნიეთი იყო და არა სუბიექტი არსება. ყოდა-ბაყიდვა, დაწინდარება ბეგლებისა, — ეს ჩვეულებრივი მოვლენა იყო ჩვენში. იმდენათ დაქვეითებული იყვენ ყმები უფლებრივ, რომ საქართველოში იყო დრო, როდესაც ყმა მონისაგან თითქმის არაფრით გაირჩოდა.

უნდა ვსთქვათ, რომ ასეთი იყო ბეგლთა ეკონომიკურათ, სინამდვილეში ხოლო კანონმდებლობა, დაწერილი ნორმები უფრო რბილათ ეკიდებოდა ბეგლთა წოდებას.

ვახტანგის კანონმდებლობა, რომელიც სახელმძღვანელო კოდექსათ იყო უკანასკნელ ხანებში, ალიარებს ზოგიერთს პირად და ქონებრივ უფლებებს ბეგლებისას. ვახტანგის კანონმდებლობით, ბატონს თავისი ყმის „უბრალოთ“ მოკვლის ან დაჭრის უფლება არა ქონდა („უფელმწიფოთ ვერც მოჰკლას, ვერც გაახეიბროს“). თუ ასეთ რასმე ჩაიდენდა, იგი „საფთიგრაკოს“ იხდიდა, სისხლიც უნდა ეზღო, წყალობაც რაიმე გაეღო. კანონის ძალით, ყმას ნება ქონდა, ბატონის თანხმობით, გაყოფიდა თავისი მამული და საკუთრებათ შეეძინა სხვისი, გადასულიყო ერთის ბატონისაგან, მეორესთან (ხშირათ უფრო მოჯალაბე). ყმას შეეძლო მოწმათ ყოფილიყო, ვალი აეღო და სხ. ქართულმა კანონმა ყმის სრულიად გათავისუფლება კი იცის და არა მარტო გათავისუფლება, არამედ მამულთთ, რასაც ძველად „მამულით გაზატებას“ ეძახდენ. ჭირსა და უბედურებაში (შიშლობა, დასტაყვა და სხ.) ყმაზე მზრუნველობა ბატონის მოვალეობას შეადგენდა. ერთი სიტყვით, ამ კანონების მიხედვით, ყმა ნიეთი კი არ იყო, არამედ სულიერი არსება ზოგიერთი პირადი და ქონებრივი უფლებით ღიტურვილი.

ეს კი არა, ზოგი დადგენილება იმდენათ ჰუმანიერია, რომ გაკვირვებთ კიდეც. „ნურა კაცი თავის ყმას ძალას ნუ დაატანსო“, ვკითხულობთ ვახტანგის კანონების ერთ-ერთ მუხლში.

რა მშვენიერი სიტყვებია, რომ იგი ცხოვრებაში, სინამდვილეშიც განხორციელებულიყო, საჭმით გატარებულიყოს!

მაგრამ, აკი მოგახსენეთ, სინამდვილე სულ სხვა იყო. და ამ სინამდვილეში უფრო ადათით, პრაკტიკით ხელმძღვანელობენ, ვიდრე კანონებით. ეს პრაკტიკა, ეს სინამდვილე ერთი მხრით ისეთი უუფლებობის, და მეორეს მხრით ისეთი სიმკაცრის მაგალითებს გვაძლევს, რომ არა ჯერჯონ, თუ შესაძლებელი იყო ცხოვრებისა და კანონის ასეთი ერთმანეთისაგან დაშორება, ასეთი განსხვავება. თქვენ განცვიფრებას ხაზოგარი არა აქეს, როდესაც ეცნობით ყმათა ცხოვრებას. რამდენ სულის ამაშფოთებელს, ადამიანის დამამცირებელს სურათებს გადაგიშლით ეს ცხოვრება! ბეგლის თითქმის ყველაფერი, სულის გარდა, ბატონის საკუთრებას შეადგენდა, რომელსაც იგი ისე ხმარობდა, როგორათაც მისი უსაზღვრო ნება-სურვილი თხოულობდა.

აი, ყოველ ამას მთელი ბოლო 19 თებერვლის აკტთან ერთად. ამიერიდან ბეგლმა პირადათ თავისუფლება მიიღო. იურიდიულათ იგი ისეთივე თავისუფალ მოქალაქეთ გამოცხადდა, როგორც ყოველი სხვა წოდების კაცი, თუმცა ამასთანავე ზოგიერთი უპირატესობანი მაღალ წოდებათა შემდეგაც დარჩა. ამიერიდან ბეგლი ისეთივე დამოუკიდებელი მიწის მესაკუთრეი, როგორც მისი ყოფილი ბატონი, თუმცა მთელი ბეგლობა ასეთ მესაკუთრეთ მხოლოდ დღეს ვახდა ჩვენში და 81 წელს რუსეთში.

ბარნი იურიდიული თავისუფლება ჯერ კიდეც სრულ ფაკტიურ თავისუფლებას არ ნიშნავს. ბატონ-ყმობა გადავარდა, მაგრამ ეკონომიური მონობა არ გადაეარდნილა. ბეგლი ბეჭავი, ბეგლი მკირე მიწა-წყლის მქონე, ბეგლი მშრომელი, ბეგლი თავის შრომის გამყიდველი დღესაც ისეთივე მონაა და, თუ ვნებავთ, უფრო მეტიც, როგორც ის წინად იყო. რასაც წინად რეფორმაშიი ბეგლი ფაკტიურათ ფლობდა და ამუშავებდა, ახლა ეს იმას, როგორც მესაკუთრეს, არ ეკანონა. ნადელები, ისედაც ჩკირე თავშივე, ახლა, ხალხს გამრავლებისა გამო, მას ოდნავ თუ აკმაყოფილებს. მრავალი ბეგლი კი სულ უმიწო-წყლოთ, ბოგანოთ დარჩა. ბეგლს მეტი გზა არა აქეს, იძულებული ხდება მიწისათვის ისეგ ბატონს შემიბრუნოს და ისე ბირობასაც ეს უკანასკნელი დაუდგეს, იმას თავმდაბლათ დამემორჩილოს, წინათ თუ მეპატონის ტყით სარგებლობა შეეძლო, ახლა ამისათვეის გადასახადი უნდა გაიღოს. ტყე ბეგლობას ნადელში არ გადასცეს. სამოვრებიც ხომ მეპატონეთა სრულ უფლებაში დარჩა. ნუთუ ყოველი ეს ახალი ფორმაციის მონობა არ არის? ესეც არ იყოს, ბეგლი, როგორც სუსტი და ჩაგრული, ხომ ყოველის მასზე ქონებით და უფლებით ძლიერის მონაა? მონობას ბეგლობისას ჯერ დასასრული არ უჩანს. და ასეთი მონობა მისი, ვითარცა ჭალაში ფაბრიკა-ქარხნებში დაქირავებული მუშებისა, არ მოისპობა მანამდი, ვიდრე აწინდელი ცხოვრების ეკონომიური სტრუკტურა ძირეულათ არ გადაიქმნება.

ბრ. ბეგელსონი.

მწირე პასუხი.

(იხ. „ბობოშის გაზეთი“ 14 თებერვ.)

ქვის კოდეგ ჯობია უშინაარსო და უბრინველესი „მწერალთან“ დაობას. და, თუ არ ვეჩიდები ამ მკირეპასუხს, მხოლოდ იმიტომ, რომ პატივსა ვსცემ და ანგარიში უნდა გავუწიო ძალიუნებურათ ბეუნდოს სიტყვას.

ვიღაც „ლ. დიო“-ს იმისთანა რამე ამოუკითხია ჩემ ფელეტონში (იხ. „იმერეთი № 20), რაც არც კი მსიზარებია, და ცილის მწამებს, ვითომ ბოიკოტს ვქადაგებდე სოფლთა წინააღმდეგ.

მე ვამბობდი: საქიროა მოისპოს ქართველთა და სომეხთა შორის ყოველგვარი ეროვნული შუღლი და განხეთქილება და ეს ორი ერი ძმურათ იღწვოდეს საერთო კულტურულსა და განმანათლებელ ასპარეზზეთქო.

ხსენებული მწერალი კი მეუბნება: შენ ამას განგებ ამბობდი, თვარა ბეგლნი კი ბოიკოტი გქონდა, ჩტრობის გამწვავება გინდოდაო!

ვფიქრობ, „ლ. დიო“ რომ ბრალმდებელი ყოფილიყო, დამნაშავის სკამზე დაამბანდეა ყოველ მეორალს, რადგან ხელი ფაორის ფაორეს დაიწყებდა მის გულში, ყოველსავე უცნაურობას ამოიკითხავდა მის ნაწერებში.

მე ვამბობდი: ყოველი კაცი უნდა იყოს მოქალაქე იმ ქვეყნისა, სადაც ცხოვრობს. სომეხი, რომელნიც ცხოვრობენ საქართველოში, უნდა მეგობრობდენ ქართველებს, პატივისცემით უნდა ეპყრობოდენ ქართველთა სამოქალაქო უფლებას, ლიტერატურას, ენასა და სხ.

„ლ. დიო“ კი სიტყვას ბანზე აგდებს ტ მეკითხეს: როგორ შეუძლია პატივი სცეს ქართულ ლიტერატურას სომეხმა, რომელმაც სომხურათაც კი არ იცის წერა-კითხვაო? მოქმელს გამოვნე უნდათ, ნათქვამი. და ბალლიკე კი გიგიბეგ, რომ მეეტანასები შეგნებულთა და არა შეუფნებელ სომხთას.

ამოვსწეროთ კიდეე ერთი ცილისწამების ნიმუში: „მაშ, ასე, თუ სომხის ბურეუაზიამ არ იწამა თქვენ ქადაგება მეგობრული დამოკიდებულების და ქართული ენისა და ლიტერატურის პატივისცემის შესახებ, ბრძოლა უნდა გაჩაღდეს ბოიკოტის სახით ორ ერს შორის. შემდეგ დასძენს: ეს ბრის მთელი წერილის შინაარსსო და სხ.

მე კი ვამბობდი: თუ ბეგნდა საფუძველი ,ბამოვაცალოთ არა თუ გამოცხადებულს, არამედ ფარული ბოიკოტს, სომეხთ ბურეუაზიას უნდა ხელი ავიღებინთ მის ბოიკოტსტუს, ვიწრო ერო

...ინინავი ბ. ქებურია კიდევ ოფრ...ულოლოგიაში. მან ნახევარი საათი ...ბერში, გაეკეთა მრავალი წრე ბო...ბინურების დროს; გამოიჩეკვიდეი ...ბ. ბაერო

სავაჭრო სახლი **ᲒᲝᲙᲘᲔᲚᲝᲕᲘ ᲨᲕ-ᲑᲘ** ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ

Ხ. ᲮᲠᲘᲡᲢᲐᲓᲣᲚᲘᲡ

ᲔᲠᲗᲐᲗ ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲛᲐᲓᲒᲔᲜᲔᲚᲘ ᲛᲝᲛᲔᲚ ᲐᲛᲘᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲐᲨᲘ ᲩᲕᲔᲜᲨᲘ ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚᲘ ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲒᲐᲜᲗᲕᲘᲡ ᲐᲑᲠᲐᲰᲐᲛᲘᲡ ᲗᲔᲡᲚᲘᲡ

(რომელსაც ჩვენში წინათ წერეთლის თესლს ეძახდენ). ამით აუწყებს მეგობრებს და თესლით მოვაჭრეებს, რომ პარტიობით თესლის დამ[illegible] ᲐᲠᲐ ᲜᲐᲚᲘᲡᲗᲐ ᲔᲠᲗᲐ ᲧᲣᲗᲘᲡᲐ ᲐᲜᲣ 200 ᲔᲥᲒᲘ ᲗᲘᲡᲚᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲬᲘᲚᲘᲡᲬᲘᲜᲘᲡ ᲗᲘᲡᲚᲘᲡ ᲛᲘᲦᲘᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ: 1 [illegible] ᲓᲘᲓᲘ ᲣᲠᲣᲚᲘ ᲓᲐᲜᲐᲠᲗᲘ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲓᲘᲓ